

Městská část Praha 8
Rada městské části Praha 8
Zenklova 1/35
180 00 Praha 8 - Libeň

3. 3. 2017, V Praze

Stanovisko Transparency International – Česká republika, o.p.s. ke Směrnici Úřadu městské části Praha 8 pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu a jejím změnám k 1. 3. 2017

Transparency International – Česká republika, o.p.s. (dále jen „TI“) obdržela od zastupitelky a předsedkyně finančního výboru ZMČ Praha 8 Ing. et Ing. Elišky Vejchodské, Ph.D. žádost o posouzení textu Směrnice Úřadu městské části Praha 8 pro zadávání veřejných zakázek (dále jen „směrnice“), která byla přijata radou MČ Praha 8 dne 14. 2. 2017 a žádost o posouzení možných dopadů změn, které Rada MČ Praha 8 následně přijala dne 22. 2. 2017.

V první řadě se TI zabývala textem směrnice ve znění k 14. 2. 2017. Stěžejní pro posouzení a vyhodnocení obsahu směrnice je, aby byl zadávací proces podle směrnice dostatečně transparentní, nediskriminační, aby bylo s uchazeči jednáno podle zásady rovnosti, a aby byly podmínky výběrového řízení přiměřené. Jednotlivé zásady se promítají jak do přípravy zadávací dokumentace, tak do vlastního průběhu výběru dodavatele.

Uvedená směrnice upravuje rozdělení pravomocí pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu a je tak zřejmé, jakými kompetencemi dané oddělení/odbory disponují. Toto výrazně napomáhá transparentnosti postupu, jak přípravy dokumentace k veřejné zakázce, tak jejímu zadání. Propracován je i systém pro stanovování předpokládané hodnoty, a to například na základě relevantního průzkumu trhu, nebo na základě ověřené spotřeby, případně na základě jiných kritérií, která jsou relevantní pro specifické typy zakázek (projekční práce). Směrnice upravuje i minimální náležitosti výzvy, tudíž by měl být každý uchazeč seznámen se skutečnostmi podstatnými a nezbytnými pro zpracování nabídky.

Kvitujeme skutečnost, že je zadavatel směrnici zavázán požadovat po uchazečích prokázání alespoň minimálních kvalifikačních předpokladů (základní způsobilost a profesní kvalifikaci). Prokázání těchto kvalifikačních předpokladů by mělo eliminovat zadání zakázky zcela nezpůsobilému dodavateli.

V rámci přímého oslovení bychom navrhovali doplnit čl. VII odst. 1 písm. d) o podmínku, že tento smluvní vztah může být uzavřen pouze s takovou právnickou osobou založenou nebo zřízenou MČ Praha 8, ve které nemá majetkovou účast jiná osoba než MČ Praha 8.

Za nevhodnou lze označit úpravu čl. IV odst. 4 písm. f), kterou došlo k odstranění povinnosti odůvodnit výběr osloveného dodavatele, pokud není jeho činnost veřejně dohledatelná a ověřitelná. Tato úprava by umožňovala oslovit i společnosti, které nejsou pro realizaci veřejné zakázky způsobilé, a zároveň by neexistoval dokument, který by umožňoval

přezkoumat vůli a záměr zadavatele pro oslovení takového dodavatele. Již v minulosti se Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zabýval otázkou způsobilosti oslovených dodavatelů podat nabídku resp. plnit veřejnou zakázku. Lze odkázat na rozhodnutí a správní řízení vedené Úřadem pod s.č.j. R209/2012/VZ-7771/2013/310/JRa, v němž Úřad ověřoval způsobilost dodavatelů, kteří byli osloveni přímou nabídkou od zadavatele podat nabídku a kteří ani na základě přímé výzvy nabídku nepodali. V rámci tohoto šetření obdržel Úřad odpověď, že tito dodavatelé nebyli schopni nabídku podat, protože nesplňovali požadovanou kvalifikaci. Na základě uvedené odpovědi Úřad shledal, že zadavatel výzvou neoslovil zákonem stanovený počet zájemců.

Je tak třeba apelovat na to, aby i u veřejných zakázek malého rozsahu, které nepodléhají kontrolní pravomoci Úřadu, měl zadavatel dostatečně ověřené informace o způsobilosti oslovených dodavatelů podat nabídku a poskytnout požadované plnění. A aby bylo zamezeno praxi, kdy budou někteří dodavatelé osloveni jen tzv. „do počtu“.

Ohledně odstranění požadavku na sdělení ceny za zpracování podkladů lze konstatovat, že se tak snižuje možnost kontroly přiměřenosti výdajů na zpracování podkladů pro zadání veřejné zakázky.

Poměrně zásadní změny doznal čl. V odst. 2 směrnice, kde byla připsána nová výjimka umožňující neuveřejnit výzvu dle pravidel směrnice. Tato výjimka se týká veřejné zakázky, jejímž předmětem je *duševní vlastnictví*. V tomto ohledu považujeme vymezení veřejné zakázky za zcela nedostatečné, neboť duševní vlastnictví může být i okrajovou součástí konkrétní veřejné zakázky a není důvod postupovat na základě výjimky. Zároveň je třeba zmínit, že výjimku pro technické či umělecké důvody nebo z důvodu ochrany výhradních práv obsahuje již čl. VII odst. 1 písm. b). Přidáním výše uvedené výjimky tak dochází k nesrovnalosti mezi zněním těchto dvou ustanovení.

Do čl. V odst. 2 byl navíc dopsán poslední odstavec ve znění: *Pokud OPS výzvu podle předchozího odstavce na profilu zadavatele nezveřejní, musí být výzva doručena nejméně 7 vybraným zájemcům.* Toto ustanovení není možné jednoznačně vyložit a existují dva možné výklady s významně rozdílným dopadem pro praxi. Dle prvního výkladu by se postupovalo tak, že v okamžiku, kdy zadavatel neuveřejní výzvu na základě výjimek uvedených v čl. V odst. 2, musí výzvu zaslat alespoň 7 vybraným zájemcům. Jestli bylo zrovna toto záměrem zadavatele, zvláště poté, co doplnil do výjimky i zakázku, jejímž předmětem je duševní vlastnictví, je obtížné ověřit. Avšak dle tohoto výkladu by musel i v případě veřejné zakázky s předmětem duševního vlastnictví oslovit min. 7 vybraných zájemců, což by bylo zcela proti smyslu výjimky uvedené v čl. VII odst. 1 písm. b).

Druhý extenzivnější výklad umožňuje, aby zadavatel neuveřejnil výzvu dle čl. V odst. 1 kdykoli uzná za vhodné, ale bude muset dodržet jiné pravidlo, a to že by výzvu musel zaslat nejméně 7 vybraným zájemcům. Tento výklad by umožnil, že by se k výzvám v podstatě kdykoli nemusel dostat neomezený počet dodavatelů, ale byla by přístupná pouze přímo osloveným zájemcům a veřejné zakázky by tak znovu více uzavřely pro celkový trh. Vzhledem k tomu, že neexistuje odůvodnění této změny směrnice a nelze tak jednoznačně vyložit text dané věty, doporučujeme, aby byla ze směrnice tato věta zcela odstraněna, a to pro případ, že by byl text vykládán druhým extenzivním způsobem, anebo navrhuje, aby

byl text zpřesněn a bylo zřejmé, že se tento postup týká pouze výjimek uvedených v čl. V odst. 2 směrnice, avšak u tohoto výkladu upozornujeme, že může být v rozporu se smyslem a účelem čl. VII odst. 1 písm. b).

Z procesních změn týkajících se možnosti seznámení se s dokumentací veřejné zakázky a možností jejího připomínkování (předložení stanoviska zpracovateli) doporučujeme přijetí původní verze, která zaručovala radním dostatek času na prostudování předložených materiálů a jejich případné vyhodnocení. Při zkrácení stanovených lhůt, resp. v případě umožnění předkládání materiálů dokonce v den jednání, hrozí, že radní nebudou mít dostatečný prostor pro zhodnocení dané veřejné zakázky a hlasování o takto neprostudované veřejné zakázce by bylo čistě formalistické

Závěrem doporučujeme, aby byla znovu schválena původní verze směrnice, která deklarovala transparentnější postup pro zadávání veřejných zakázek. Dále navrhuje, aby byla tato původní verze doplněna v čl. VII odst. 1 písm. d) ještě o podmínku, že smluvní vztah uzavřený dle postupu podle tohoto ustanovení, může být uzavřen pouze s takovou právnickou osobou založenou nebo zřízenou MČ Praha 8, ve které nemá majetkovou účast jiná osoba než MČ Praha 8.

.....
Transparency International – Česká republika, o. p. s.
Martina Mikolášková
vedoucí Právní poradny TI

Transparency International - Česká republika, o. p. s.
Sokolovská 260/143
180 00 Praha 8
posta@transparency.cz
IČO: 272 15 814